

Na deloviščih širom po domovini so mladi Bežigradjani kar po vrsti presegli norme, zbirali udarniške značke in priznanja in domov odnesli vrsto lepih spominov

Po vsej domovini so se končale mladinske delovne akcije, na katerih je množica brigadirjev tri mesece gradila družbeno pomembne objekte, proge, nasipe, ceste, vodovode in pri tem dvakrat, trikrat presegala norme. Med vsemi brigadami je bilo tudi sedem bežigradskih. OK ZSM Bežigrad je svoje brigade poslala na naslednja delovišča:

- MDB »Rezka Dragar« je gradila cesto na Kožbani,
- MDB »Edvard Kardelj« je presegala norme na nasipih Morava,
- MDB »Rašiška četa« si je svoje »žulje« prigarala na izgradnji vodovodov Posočja,
- MDB »Danila Kumar« se je udeležila republikanske MDA »Slovenske gorice«,
- MDB »Milan Sušteršič« je hrabro preživela svoj ognjeni krat pri gradnji vodovodov in nasipov v Sisku,
- bratska MDB »Sava Kovačević« se je bojevala za odstotke v Sarajevu,
- MDB »Mahmed Buškalija«

Fantje, ki so štabu akcije »Sisak 79« speljali prapor so bili seveda silno zadovoljni, saj so tako zapisani v kroniko prijetnih dogodkov na akciji. Za spomin pa so se slikali s plenom ob simbolu ljubljanskih brigadirjev – zmaja

HO-RUK BEŽIGRAJSKIH UDARNIKOV

Letos že 7 brigad iz Bežigrada

je gradila zeleni prstan okoli Ljubljane.

Skupno se je letošnjih akcij udeležilo 270 mladih Bežigradjanov.

Če izzvani ta uvod povsem v duhu naporenega dela na trasi, moramo poudariti, da je to le ena plat medalje. Drugo, enako pomembno, pa tvorijo brigadirsko življenje v naselju, medsebojni odnosi, sodelovanje z drugimi brigadami, ljubezenske zgodbe, drzni podvigi in podobno. In če daje delo na trasi splošen pečat vsaki akciji, so prav naštetje posebnosti tiste, zaradi katerih ostane v spominu vsaka akcija posebej.

Tako bo vsem brigadirjem Rašiške čete ostala v spominu piščalka, s katero je brigadir Jure načeljal živce komandantu Popiju. Popi ne bo verjetno nikoli pozabil, kako mrzla je bila voda, ko so ga brigadirji po stari brigadirski navadi kot komandanta ob šestih zjutraj okopali v Soči. Da brigadirji na koncu akcije vselej z veseljem okopajo štabovce, bo dolgo pomnil tudi Ivan Čih, komandant brigade Rezka Dragar na Kožbani 79. Druga posebnost te brigade pa je bila, da se na trasi ni nihče niti najmanj poškodoval, zato pa je bilo nekaj lažjih poškodb med kopanjem v morju pri Piranu, ko so razposajeni brigadirji preveč pogumno skakali po čerch.

Brigada Danila Kumar je letos zaslovela kot bežigradska mini brigada, saj je štela le dvaindvajset brigadirjev. Med njimi so bili tudi trije gluhoonemi, ki pa so se izkazali kot vsi drugi brigadirji. Največji ali boljše najbolj nenavaden dogodek pa je bil, ko si je nek brigadir zlomil nogo zaradi silne naglice pri teku v zbor.

Poglavje zase je bila brigada Edvarda Kardelja pod vodstvom Čufte-Vehida Omerčiča. Ta brigada si je kljub skromnim obe-

tom po trdem delu, bogatih družbenih in kulturno-zabavnih dejavnostih priborila zvezno priznanje Veljko Vlahovič. Kako pomembna trofeja je to najvišje jugoslovansko priznanje za sleherno delovno brigado, verjetno ni treba posebej poudarjati. Še toliko pomembnejša pa je za mlado brigado, ki je letos prvič okusila akcijo. Tudi ta brigada je imela svoje posebnosti. Njena največja atrakcija je bil prav gotovo veseljaški par Čela-Seki, za katera je komandant šele s fotografij, ki jih je videl po akciji, razbral, kod vse sta se potikala.

Na žalost pa letos akcije niso minile brez neljubega dogodka. Na akciji Pot spominov in tovarištva so se nekega dne skoraj vsi brigadirji zastupili s hrano. Trdno verjamemo, da bo ta dogodek ostal osamljen madež v organizaciji akcij.

Razen brigad »Rezka Dragar« in »Edvarda Kardelja« je letos prvič odšla na akcijo tudi brigada »Milan Sušteršič«, ki so jo razen nekaj starih brigadirjev, kot so bili komandant Vehid Omerčič-Čufta, Ramo, Senad, Stanko in še kdo, sestavljali sami novopečeni brigadirji. Podobno kot brigada »Edvard Kardelj« je tudi »Milan Sušteršič« odšla na akcijo brez kakih večjih možnosti za uspeh, a ji je na koncu le premajhno številno brigadirjev, (štela jih je dvainštirideset) onemogočilo, da bi kandidirala za republiško priznanje. Za ta uspeh ima nemalo zaslug zdaj že prav izkušeni komandant Čufta. Brigadirjem te brigade bo akcija SISAK 79 dolgo ostala v spominu zaradi uplenitve prapora akcije. Najprej so ta podvig poskušali izvesti brigadirji Jure, Sašo in Čela. Naredili so natančen načrt, ki je vseboval sleherno podrobnost. Po tem načrtu naj bi Sašo dežurnega izpred štaba odvedel v kuhinjo, z izgovorom, da bi poiskala kaj za pod zob. Med tem pa bi iz teme

pred štab pritekla Jure in Čela, snela zastavo in izginila z njo v temo. Pri prvem poskusu se Sašo ni posrečilo premakniti dežurnega izpred štaba, zato so počakali na naslednjo izmeno. V drugem poskusu je prvi del uspel, vendar pa je Jureta in Čelo ustavil nenadni prihod komandantov, ki so se vračali z nočnega ogledovanja trase. Tako je trojica kljub neprepani noči ostala brez zastave. Kar ni uspelo trem z natančnim načrtom, je uspelo enemu. Čela je naslednjo noč izrabil zmedo v štabu in nepazljivost dežurnih in snel prapor z droga. Tako se brigada ni vrnila le s trakom akcije, temveč tudi s praporom. Posebnost brigade so bili tudi zmaji, s katerimi je naš informator »obnored« celo nasleje. Vse ljubljanske brigade nastopajo na akcijah pod zaščitnim znakom zmaja, vendar pa to ni bilo nikjer tako zelo očitno kot na tej akciji. Zmaj je bil narisan povsod, na »stenčastih«, na naslovnih biltenov, na vratih, na tleh pred paviljonom, nosili so ga na brigadirkah – ne le naši, temveč tudi mnogi brigadirji drugih brigad.

Vsem udeležencem akcije SISAK 79 bo nedvomno ostala v spominu brigadirska svatba. V brigadirski zakonski stan, ki je seveda precej drugačen od pravega, saj gre pravzaprav za šaljivo zabavo, sta stopila naša brigadirka in brigadir iz bratske brigade iz Kosovske Mitrovice. Največja častnejši prizor te svatbe je bil prihod para pred »magistrat«, ki je bil pravzaprav jedilnica. Mladoporočca so pripeljali v dveh pisano pobarvanih samokolnicah, ki sta ju vozila brigadirka kotra. Poročil ju je akcijski mati-čar, sicer akcijski zdravnik Dok. Po svatbi je bila zabava in ples, kruto »povečerje« pa je ločilo »mladoporočca« do naslednjega dne.

Se in še je bilo takih drobnih ali velikih dogodkov, ki bodo vsakemu brigadirju posebej ostali globoko v spominu. Ko pa potegnemo črto pod letošnje delo bežigradskih brigad vidimo naslednje:

»Sest brigad se je vrnilo štirikrat udarnih, »Rašiška četa« pa celo petkrat. Brigade »Milan Sušteršič«, »Edvard Kardelj« in »Sava Kovačević« so osvojile trak akcije, brigade »Mahmed Buškalija« je osvojila plaketo mesta Ljubljane, brigada »Edvard Kardelj« pa je predlagana za plaketo Veljko Vlahovič. Skupno so si bežigradske brigade pridobile trinsemdeset udarniških značk in sedemdeset pohval.

OK ZSMS je uspešno poslala na delo tri nove brigade. Skratka, letošnje leto je bilo za bežigradske brigade kar uspešno.

SASO JANKOVIČ

V Sisku so poleg nasipa brigadirji gradili tudi vodovod. Dela ni nikoli zmanjkalo, dobre volje pa tudi ne...

DOBER DAN, BEŽIGRAD!

Smo za turiste res tako nezanimivi?

V avtokampu na Ježici ostajajo gostje le dan ali dva – ker jim ne znamo pokazati našega mesta

V času »kislh kumaric«, kot temu pravimo v novinarskem žargonu, smo ob koncu julija obiskali avtokamp na Ježici. Pričakovali smo, da bo tam pravi poletni in turistični vrvež, pa ni bilo tako. Kamp je bil na pol prazen in še tisti turisti, ki so se tam kaj zadrževali, so imeli namen ostati samo dan, dva. Pa prepustimo njim besedo!

Jan Sundström iz Stockholma: »Za avtokamp na Ježici smo izvedeli povsem naključno. Tukaj se zadržujem s prijatelji in nameravam nadaljevati pot v Italijo in Francijo, od koder se bomo potem vrnili nazaj na Švedsko. Moti me, da nikjer ni razločno napisano, kje je kamp, celo tabla z napisom Ljubljana je komaj opazna. Sicer pa mi je tu zelo všeč, cel dan samo se kopali v bazenu, vendar jutri zjutraj že nadaljujemo potovanje. Morda bi ostali še dan, dva, a zaradi slabih informacij, nepopolnih napisov in označb v tako kratkem času ne vemo ne kod ne kam, pa smo se odločili, da jo kar takoj mahnamo proti Italiji.«

Martine in Jean-Marie Krosnicki iz Pariza sta se s svojim renaultom tudi ustavila v kampu na Ježici. Takole sta povedala: »Tokrat, sva prvič v Jugoslaviji in morava reči, da ni bilo slabo. Bila sva pri prijatelju v Mostarju, kjer sva ostala nekaj časa in si natančneje ogledala lepo Hercegovino. Bila sva med drugimi v orientalskem Počitelju, na koncu pa sva se odločila, da se vrneva v Francijo preko Slovenije. Za avtokamp na Ježici sva izvedela že pri prijatelju v Mostarju in tako sva precej natančno vedela, kam greva. Res pa je, da se bova tu zadržala le preko noči, nakar greva čez Postojno in Italijo na francosko obalo in potem naprej proti Parizu.«

Kot tretjega sogovornika smo izbrali Ljiljano Djordjevič iz Vrnjake banje. »Ni prvič, da sva z možem tukaj. Pravzaprav sva v Sloveniji vsako leto, kjer obiščeva prijatelje in se greva turiste, saj je naša republika zares čudovita. Razlog, zakaj sva pristala ravno v tem kampu, je dokaj preprost. Zdi se mi, da je tu idealna izhodišna točka za turistične pohode po vsej Sloveniji. Doslej sva bila na Bledu, v Bohinju, Celju in še marsikje. Namen imava

ostati ves teden, ali pa še več. Kar pa zadeva Ljubljano samo, se mi zdi, da v njej vlada poletno mrtvilo, kot pač v vseh celinskih jugoslovanskih mestih ob tem času. Meni se to zdi povsem normalno, saj konec koncev Ljubljana ni turistično mesto, s čimer pa nikakor nočem reči, da ne bi mogla to postati.«

In kaj bi veljalo povzeti iz naših razgovorov? Na prvem mestu je neizpodbitna ugotovitev, da je Ljubljana slej ko prej tranzitna točka z našo občino vred. Po dru-

gi strani pa moti predvsem nekaj – pomanjkljive informacije in do skrajnosti slaba obveščenoost o možnostih, ki jih nudi avtokamp na Ježici kot izhodišna točka za potepanje po Sloveniji. Prav tako turist ne more izvedeti za gostilne, prodajalne in vse tisto, kar ga zanima. Žal, naša občina nima niti svojega prospekta, ki bi ga lahko delila turistom ob prihodu v kamp. Tu so seveda še pomanjkljivi napisi, slabe prometne označbe, nedograjeni bungalovi in še bi lahko naštevali. Pa kaj bi to! Se bo že nekako uredilo do naslednje sezone seveda, ko bomo te besede spet ponovili.

TADEJ BRATOK

Ljiljana Djordjevič

Jan Sundström

Martine Krosnicki

Jean-Marie Krosnicki

STOPNIK PRI VRANSKEM

Dom le za pet otrok?

V domu Rdečega križa je počitnice preživelo le pet mladih Bežigradjanov. Zakaj?

Dolgo, vroče poletje, kakršnega že vrsto let nismo doživeli, se umika jeseni. Pri kraju so počitnice in šolski zvonci že kličejo k pouku. Zamrjo je življenje v tistih mladinskih počitniških domovih, kjer v septembru ni na letovanju predšolskih otrok.

Tudi mladinski počitniški dom RK v Stopniku pri Vranskem je obdan s tiho. Ni več slišati razigranih glasov otrok, njihovega vselega petja in igrivega čebljanja. Tudi bazen, ki je bil med počitnicami doma vsak dan do kraja izkoriščen, je tih in osamljen.

V tem mladinskem počitniškem domu so si v letošnjih počitnicah, sredi pisanih polj in zelenih gozdov, v blagi klimi krepili zdravje otroci iz občin izola in Sežana ter učenci posebne šole Janeza Levca, ki so pod vodstvom svojih pedagogov in defektologov imeli šolo v naravi. Skupaj so bili v petih izmenah na letovanju 204 otroci.

O izmenah bežigradskih otrok pa ni kaj reči, ker jih sploh ni bilo! Niti ene ne. Iz naše občine je bilo prijavljenih le pet otrok, ki so se pridružili vrstnikom iz Sežane! V pričakovanju bežigradske izmene je organizacija RK odklonila

okrog 100 otrok iz izolske občine, kjer se vsako leto zanimajo za počitniške dneve v Stopniku. Pravijo namreč, da podobneje v tem kraju in njegovo okolje nasploh znatno pripomoreta k izboljšanju zdravja njihovih otrok.

O življenju na letovanju pove pedagoški vodja Franci Kolenc marsikaj zanimivega, tudi to, da je vsebino otrokovih doživetij popestrilo in izpopolnilo pestro družabno življenje. Otrokom so omogočili čim več zanimivih, prijetnih in tudi poučnih dni. Upoštevali so vsako željo otrok, njihove interese in samoustrvarjalnost. Pri odgovornem vzgojno-pedagoškem delu so uporabili najprimernejše oblike in metode pedagogike. Organizirali so spoznavne večere, vesele večere, šaljive programe, večere ob poslušanju glasbe, rajanje in kvize. Manjkalo tudi ni literarnih večerov TV odajin izletov, na katerih so otroci spoznavali bogastvo narave in se seznanili s spomeniki NOB. Vse to in še marsikaj drugega pa je izpopolnil poslovljni večer na prostem.

Bil je to nepozaben večer, prirejen tik pred zatonom sonca. Večerja v naravi, taborni

ogenj, recitacije, pesem, rajanje in ples...

Pri tako vabljivih poslovljih in pri celotnem delu in življenju pa je sodelovalo le 5 bežigradskih otrok. Ob tem nepohvalnem dejstvu se moramo vprašati: zakaj je iz bežigradske občine tako majhen odziv za letovanje otrok v Stopniku pri Vranskem? Zakaj tako nerazumljiv odmik od zdravega, nepotvrjenega okolja, ki je kot nalašč pripravljeno za mestnega otroka, ki vse leto vdihava s strupenimi plini in drugo nesnago nasičen zrak? Kje so vzroki za tak odnos? Pri ZPM pravijo, da ni odziva pri starših, čemur pa ne moremo v celoti pritrditi. Dvomimo namreč, da se pri zdravstvenih pregledih otrok ugotovljene le take zdravstvene indikacije, ki dopuščajo le letovanje na morju. Da med bežigradskimi otroci ni bolnih na dihalih, anemičnih in otrok z motnjami, zaradi katerih je priporočljivo počitniško bivanje v klimatskih pogojih, kakršne nudi Vransko. Kartoteke in otroškem dispanzerju bežigradskega zdravstvenega doma kažejo drugačno sliko. Ob tem lahko sklepamo, da je za minimalen odziv v pretežni meri kriva tudi zdravstvena služba, ki se premalo zavzema, da bi staršem prikazala vsestranske koristi letovanja otrok v Stopniku pri Vranskem.

EDA KOMAVLI